

Teologie, právo, služba

Zaměstnání v církvi může dávat větší pocit naplnění smyslu a užitečnosti práce, což je kompenzováno zvýšeným rizikem frustrace z toho, že ten smysl není pokaždé nalezen.

S Marií Kolářovou rozmlouvá Eva Vybíralová

JUDr. Ing. Marii Kolářovou, Th.D. není třeba dlouze představovat: od roku 2004 zastává úřad kancléřky Arcibiskupství pražského. Kromě toho působí jako advokátka Metropolitního církevního soudu v Praze.

Majko, jsi absolventkou tří odlišných oborů (ekonomie, právo a teologie) na třech různých fakultách. Na naší fakultě jsi nejprve studovala obor Náboženské nauky a své studium jsi nakonec v r. 2008 dovršila doktorátem z teologie se zaměřením na kanonické právo. Na KTF ses rozhodla studovat už jako vystudovaná ekonomka a právnička, k tomu s rodinou se dvěma dětmi. Proč vlastně? A jak to bylo možné prakticky zvládnout?

Po delší dobu jsem si přála prohloubit své náboženské znalosti. Byla jsem v pravidelném kontaktu s přáteli vybavenými solidní znalostí teologie a bylo mně před nimi trochu trapně, že nemůžu v diskusích držet krok. Četla jsem duchovní literaturu, ale chybělo mně hlubší systematické vzdělání. Děti už trochu odrůstaly, a proto jsem se začala rozhlížet po možnostech teologického vzdělávání. Přiznám se, že jsem zvažovala více možností, ale z praktických důvodů jsem zvolila Katolickou teologickou fakultu.

Je možné srovnat tyto tři různé obory? Čím Tě obohatilo studium každého z nich?

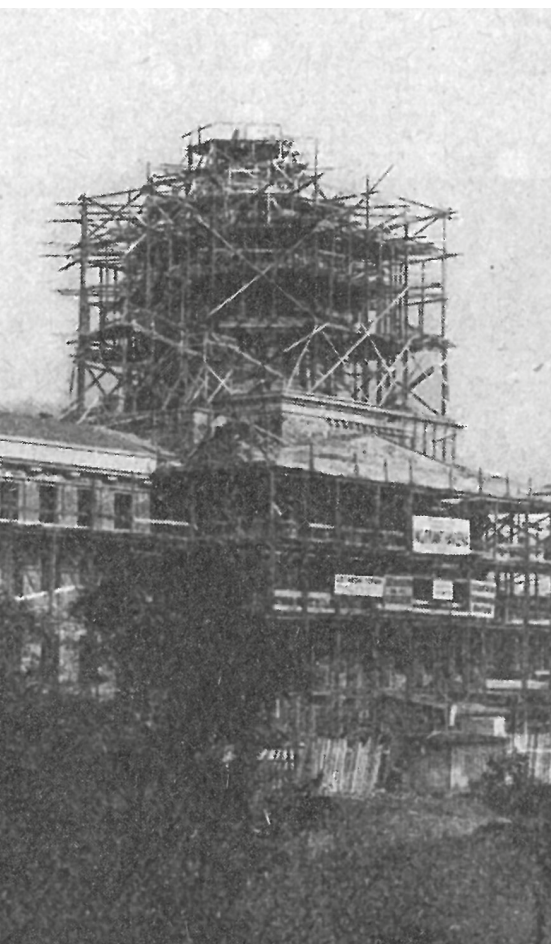
Studium ekonomie bylo poznamenáno komunistickou ideologií, což se tehdy pochopitelně týkalo více oborů, nejvíce trpěly humanitní vědy a nejméně technika. Ekonomku bychom mohli zařadit zhruba doprostřed. Řada poznatků platila univerzálně, ale často byla zabalena do marxistického balastu. Účetnictví, matematiky, programování se tehdejší ideologie příliš nedotýkala, překvapivě se však solidně učilo třeba i fungování finančních trhů a obchodování s cennými papíry. Práva jsem studovala těsně po sametové revoluci, kdy se na právnickou fakultu vrátili ti, kdo byli na dlouhou dobu umlčeni, a mohla jsem studovat právo jako vědu, nikoliv onu perverzi vycházející z marxistické definice práva, podle které je právo vůle pracujícího lidu povýšená na zákon. Teologie mi pomohla znovu promýšlet moji víru a přinesla mně velké obohacení pro život ve víře.

Jak vzpomínáš na KTF, které předměty Tě například oslovily?

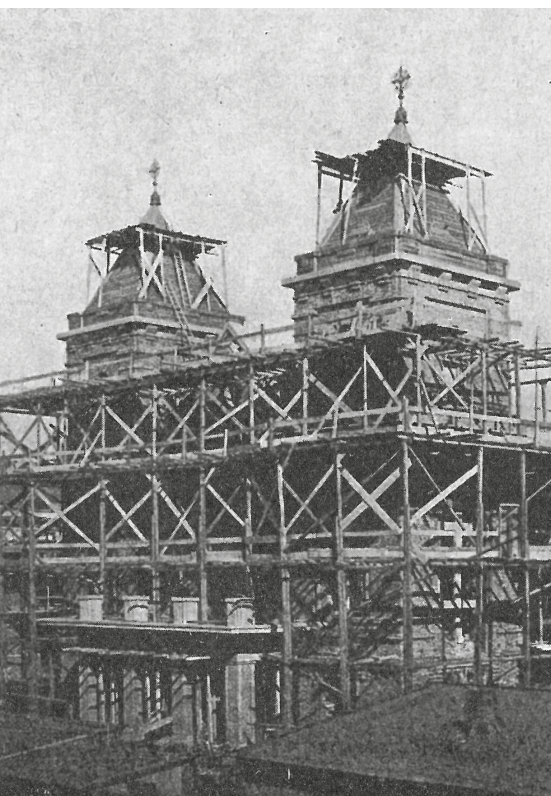
Kanonické právo mě zajímalo z důvodu mé odbornosti, a pak to byla řada dalších předmětů, nedá se říct, že bych některý z nich považovala za vyložené zbytečný.

Napadá Tě něco, co bys dnes na fakultě dělala jinak? V čem by se fakulta mohla změnit, zlepšit?

Nejsem zrovna čerstvý absolvent, fakultu jsem studovala v letech 1999–2005, a prožila jsem proto osobně vyvrcholení krize na fakultě v r. 2002, kdy Ministerstvo školství pozastavilo fakultě akreditace. Víím, jaké pozitivní změny přineslo nové vedení fakulty, a hodně jsem ocenila posun v přístupu k výuce. To, co někteří mohli interpretovat jako obranu pravé víry, nebylo nic jiného než pýcha a nedostatek důvěry v Boží vedení. Namísto nabízení podnětů k samostatnému přemýšlení postačilo, že studenti odříkávají naučené poučky. Prakticky absentovala solidní výuka filosofie a i některé další předměty byly vyučovány v redukované formě (např. dogmatická

Stav stavební prací v průběhu června a září 1926.

teologie a liturgika). Nejvíce mně vadilo, že tehdejší vedení ignorovalo všechna předchozí opatření a fakultu nechalo dospět až do stádia pozastavení akreditací. Byla v tom určitá ironie. Tehdejší rektor Univerzity Karlovy prof. Ivan Wilhelm si rozhodně přál, aby KTF nezanikla. Tehdejší vedení fakulty však pro její další existenci nic neudělalo. Krize nakonec fakultě pomohla, protože konečně existoval pádný důvod pro potřebné změny ve výuce. Fakulta je kromě teologie hodně zaměřená na historii a kulturu, což úzce souvisí s teologickým vzděláváním. Stojí za úvahu, zda by neměla zaměřit jednu ze svých specializací směrem k oborům, jako je žurnalistika, sociologie a politologie. Tam je ta souvislost také.

Dříve než jsi nastoupila na pražské arcibiskupství, pracovala jsi v komerční sféře. V čem vidíš výhody a v čem naopak nevýhody zaměstnání v církvi?

Zaměstnání v církvi může dávat větší pocit naplnění smyslu a užitečnosti práce, což je kompenzováno zvýšeným rizikem frustrace z toho, že ten smysl není pokaždé nalezen. Myslím si, že prioritou by nemělo být zvláštní rozlišování mezi prací v církvi a mimo církev v tom smyslu, že poctivý přístup a nalézání smyslu by mělo být společné všem zaměstnáním, a to jak v komerční sféře, tak i mimo ni.

Majko, co všechno je vlastně náplní práce kancléře arcibiskupství? Pomohlo Ti ke zvládnutí této funkce studium teologie a kanonického práva?

Samozřejmě že pomohlo. Základní náplní práce kancléře je péče o listiny a archiv, a kromě toho pak další závisí na konkrétním organizačním uspořádání daného biskupství. U nás tedy konkrétně do mé náplně práce spadá vedení právního oddělení, vyřizování záležitostí spojených s církevním právem, správa příchozí a odchozí korespondence, archivu, databáze kněží, farností, a dalších důležitých údajů o diecézi, vydávání diecézního oběžníku, personální záležitosti. Rozhodně tedy uplatním ve své práci znalosti civilního i církevního práva.

Vzhledem k tomu, že jsi kancléřkou arcibiskupství a také advokátkou církevního soudu, nabízí se ještě jedna otázka: myslíš si, že jsou absolventi fakulty dobře připraveni do církevní praxe – jako kněží, jáhni, pastorační asistenti apod.?

Necítím se kompetentní to posoudit, určitě si však myslím, že tato příprava vyžaduje kromě solidního teologického vzdělání i lidskou formaci. Z toho důvodu napomůže, pokud je věnován dostatečný prostor předmětům, které napomohou prohloubit sebepoznání. Kvalitní studium pomáhá sebedůvěře v diskusích se všemi, kdo jsou přesvědčeni, že jen oni vlastní pravdu. Někdy se přeje těm, kdo pracují v církvi, aby hlavně neztratili víru. Existuje poměrně jednoduchý recept, jak tomu předejít. Neřešit zbožnost jiných. Na otázku: „Jak tohle může věřící člověk udělat?“ je poměrně jednoduchá odpověď: „Může.“ Za sebe dodávám: „Kdo jsem já, abych soudila?“ Co vím o nitru člověka, o jeho povaze, o jeho rodinném zázemí. Sem tam vím, a to mně pomáhá v porozumění, neříkám v souhlasu, jen se snažím rozumět...

Děkuji moc za rozhovor!

